

«Кожного дня виїжджав, як на мінне поле: не знав, чи зможу повернутися додому...»

Цей чоловік став символом спротиву херсонців.

Дядя Гриша в інвалідному візку у центрі окупованого Херсона вмикав український Гімн і збирав пожертви для української армії – за ці роки війни сума його допомоги для ЗСУ обчислюється мільйонами

Розповідь про незламного – на с. 6

«Я вважаю, що треба приносити певну жертву своїй країні».

Багач, який пішов добровольцем на фронт: «100 мільйонів не звільняють від обов'язку захищати країну»

Агробізнесмен і мультимільйонер Всеволод Кожемяко з Харкова у 2021 році був на 88-му місці серед найзаможніших людей України за версією журналу «Форбс» (мав статки у 100 мільйонів доларів). Початок повномасштабного вторгнення застав його на курорті в Австрії. Однак він у перші ж дні повернувся в Україну і створив добровольчий батальйон «Хартія» для захисту Батьківщини, в якому досі воює

Роздуми мільйонера-патріота – на с. 4

Щоб смачною вдалася паска: поради господинь с. 11

Все буде Україна!

Цікава

ГАЗЕТА *на вихідні*

5 квітня 2023 року №14(277) Ціна 7 грн

● **ЗНАЙ НАШИХ!**

Під час бою, що перевершує будь-який бойовик, солдат Хижак найчастіше вживав слово... «будь ласка»

Головнокомандувач нагородив воїна, який знищив штурмову групу окупантів

Фотоколаж із сайту censor.net.

ОДИН ПРОТИ ШТУРМОВОЇ ГРУПИ ТА БМП

А Герою реально – всього 21 рік!

Василина СМЕТАНА

Генерал Валерій Залужний вручив «Золотий Хрест» і нагородну зброю молодому бійцю 92-ї окремої механізованої бригади імені Івана Сірка

Старший солдат відбив атаку сил ворога, які кількісно переважали, а також проявив звитягу та мужність у бою.

Русланові Зубареву із позивним Хижак (на фото). Головнокомандувач підкреслив, що старший солдат відбив атаку сил ворога, які кількісно переважали, а та-

кож проявив звитягу та мужність у бою. «Вдячний кожному, хто боронить Батьківщину від окупанта. Слава усім захисникам України!» – наголосив Валерій Залужний.

Звитяжний бій відбувся 16 лютого в районі Сватового. Про нього дізналось багато українців, оскільки Хижак зняв його на нашоломну камеру GoPro.

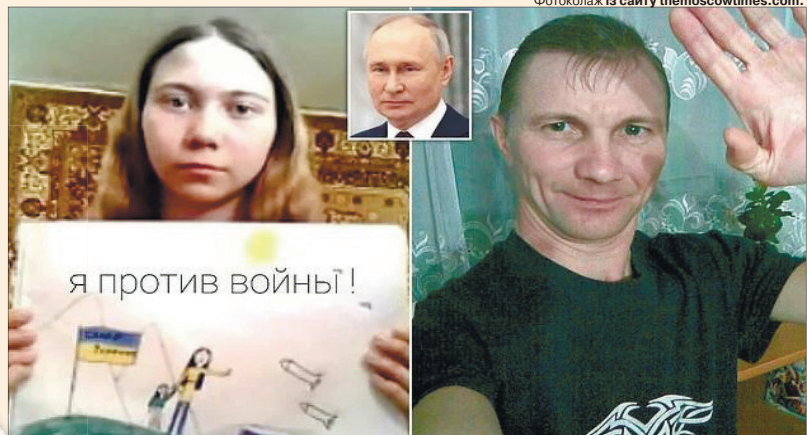
Продовження історії – на с. 5

● **ІМПЕРІЯ ЗЛА**

Як при Сталіні: в росії за антивоєнний малюнок дівчинки засудили її батька

Фотоколаж із сайту themoscowtimes.com.

Олексієві Москальову дали два роки в'язниці за статтю про «дискредитацію» армії російської федерації

Ось ця картинка за мир поламала життя чоловіка, який сам виховував доньку.

Подробиці цього жакливого випадку – на с. 10

● ПУЛЬС ТИЖНЯ

У бою загинув чемпіон світу з кікбоксингу і ексдепутат Віталій Мерінов

Він пішов на війну у перший день повномасштабного вторгнення росії в Україну

Леонід ОЛІЙНИК

«Непоправна втрата для Івано-Франківської громади. Вночі від отриманих у бою травм у госпіталі помер нацгвардієць Віталій Мерінов», – написав міський голова. Як зазначив Руслан Марцінків, Віталій Мерінов був членом виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради, а також депутатом Івано-Франківської міської ради попереднього скликання. «Чотириразовий чемпіон світу з кікбоксингу, чемпіон України з універсального бою, майстер спорту з боксу Віталій Мерінов пішов на війну у перший день повномасштабного вторгнення. Під час одного з боїв Віталій отримав вогнепальне осколкове поранення в ногу. Одужав і знову повернувся на фронт та боронив Україну до останнього подиху. У нього залишилась дружина та дворічна донька. Щирі співчуття родині та близьким», – написав очільник Івано-Франківська. **Вічна пам'ять Герою!**

Українська мова й математика – обов'язково, третій предмет – на вибір

Розпочалася реєстрація абітурієнтів на складання національного мультипредметного тесту. Вона триватиме до 3 травня включно

Ліна ВОГОНЬ

Український центр оцінювання якості освіти повідомив, що забезпечить реєстрацію в безпаперовій формі. Для цього абітурієнтам потрібно буде за допомогою спеціального сервісу створити персональний кабінет. Під час його створення треба вказати реєстраційний номер облікової картки платника податків (РНОКПП), прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дату народження, дані документа, що посвідчує особу; надати довідку з навчального закладу; із запропонованих переліків вибрати навчальний предмет додаткового блоку та населений пункт в Україні або за кордоном, де плануєте проходити НМТ, тощо. «Радимо не зволікати з реєстрацією, аби мати час для того, щоб усунути недоліки чи внести потрібні зміни», – наголосили в УЦОЯО. За кордоном пройти НМТ можна буде щонайменше у 21 країні. Обов'язковими для складання визначені українська мова й математика плюс третій предмет на вибір.

● ПРЯМА МОВА

Денис ШМИГАЛЬ, прем'єр-міністр України, про місто, де має бути трибунал над воєнними злочинцями-росіянами:

«Коли в 1945 році союзники обирали місце для суду над нацизмом, то зупинилися на Нюрнберзі. Бо там кувалася злочинна ідеологія. Буча також має розглядатися як один із варіантів місця проведення суду над воєнними злочинцями. Адже тут проявилась уся сутність путінського режиму та російської окупації».

● РЕЗОНАНС

Паша Мерседес тепер два місяці проклинатиме з-під домашнього арешту

КИЄВО-ПЕЧЕРСЬКА ЛАВРА

Шевченківський райсуд Києва призначив експронованого Києво-Печерського лаври митрополиту у цю московського патріархату Павлу (Петрові Лебедю) запобіжний захід – цілодобовий домашній арешт на 60 днів із носінням електронного браслета, якого йому вдягнули просто в суді

Василь КІТ

Священнослужителя підозрюють у розпалюванні міжконфесійної ворожнечі та виправдовуванні збройної агресії РФ проти України. Служба безпеки України оприлюднила перехоплені розмови митрополита, у яких він, зокрема, стверджує, що Україна винна у тому, що РФ розпочала повномасштабну війну, бо «спровокувала Москву», називає вторгнення «війною Америки і Росії до останнього українця», говорить про «американські біологічні лабораторії» в Україні, радить поминати патріарха кіріла під час літургії тощо. «Закон і відповідальність за

Фотомета Андрія ЄРМОЛЕНКА

Фото із сайту durdom.in.ua

А як ще можна назвати священнослужителя, який отримав державну нагороду росії з рук самого путіна? Тому й не дивно, що представників упц мп у дні війни нарекли «кадиловцями».

седес» священнослужитель отримав за свою любов до розкішних автомобілів, якими їздив навіть територією лаври. СБУ провела обшуки в будинку скандального митрополита, де той «засвітив» і інші дорозгезні речі. Наприклад, шарф «Луї Віттон» за

рез що викликав критику навіть з боку деяких представників своєї церкви. Павло кілька разів вступав у сутички з журналістами, обзивав їх. Також цей панотець відзначився своєю любов'ю до прокльонів, до прикладу, раніше хвалився, що прокляв працівників музею, а недавно заявив, що прокляв Президента Зеленського, за якого агітував на виборах-2019, і його родину. Зокрема, сказав: «Я вас всіх ще поховою». Попри це, одіозний священнослужитель незмінно мав прихильне ставлення з боку свого церковного начальства.

На суді Паша Мерседес сказав, що молитиметься з дому (розкішний особняк у Воронькові під Києвом оцінюють щонайменше в 1,3 мільйона доларів, ще монах має розкішний будинок на Печерську і квартиру на Срібнокільській вулиці у столиці). Чомусь здається, що насправді він більше проклинатиме...

Свого часу митрополит Павло порівняв Віктора Януковича з Ісусом Христом, через що викликав критику навіть з боку деяких представників своєї церкви.

його порушення однакові для всіх, а рясно завжди є запорукою чистих намірів. Сьогодні ворог намагається використати церковне середовище для просування своєї пропаганди та розколу українського суспільства», – наголосив глава СБУ Василь Малюк.

Нагадаємо, що прізвисько «Паша Мер-

16 тисяч гривень, швейцарський годинник Patek Philippe за майже півтора мільйона гривень, у його руках був iPhone останньої 14-ї моделі...

Представник московської церкви митрополит Павло неодноразово потрапляв у скандали. Свого часу він порівняв Віктора Януковича з Ісусом Христом, че-

● НА ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Попи побити військового – і громада одразу ж перейшла до ПЦУ

2 квітня країну шокувало відео, як у церкві священнослужитель російської православної церкви в Україні, яку називають упц мп, ногами б'є чоловіка у військовій формі

Василина СМЕТАНА

Захисника штовхають та, зрештою, припирають до стіни. Він же вигукує: «Скільки людей ще має загинути, щоб ви перестали ходити в московський патріархат?». З'ясувалося, що воїн – Артур Ананьєв із Хмельницького, який з початку повномасштабного

Фото із сайту vsim.ua

«Скільки людей ще має загинути, щоб ви перестали ходити в московський патріархат?» – питає Артур Ананьєв.

вторгнення добровольцем пішов на фронт у складі 19-го стрілецького батальйону. Він отримав контузію та черепно-мозкову травму. Після оприлюднення відео

біля Свято-Покровського кафедрального собору у Хмельницькому, де й сталася сутичка, зібралось кілька тисяч людей. Активісти почали збирати підписи за перехід гро-

мади храму до автокефальної Православної церкви України. Ключі від собору отримала комісія, яка зайшла в середину храму та описала майно. Увечері в церкві вже звучав український спів та молитва за Україну. Документи про реєстрацію уже в роботі. «Парламент НЕ МОЖЕ стояти осторонь присутності п'ятої колони кремля на українській землі. Феєсбешна церква має бути заборонена, – заявила у зв'язку з подіями в Хмельницькому співголова фракції «Європейська Солідарність» Ірина Герасценко. – «Євросолідарність» наполягатиме на прийнятті зареєстрованих законів про заборону московської церкви і звертається до всіх фракцій Верховної Ради підтримати це негайно, на найближчому пленарному засіданні».

● ПРО ЦЕ ГОВОРЯТЬ

«Ми просимо зараз у наших партнерів ракетні комплекси з дальністю 300 кілометрів. А наш «Грім» міг би перекрити їх».

Чому не вдарив потужно український «Грім»?

Чому наша країна не зробила власної ракети з дальністю у 500 кілометрів, хоча ще у 2019 році ЗСУ провели випробування потужного вітчизняного комплексу?.. Але «Грім», який міг би вдарити і по Москві, так і не з'явився у військах

Ольга БЕСПЕРСТОВА

Через зрив державно-оборонного замовлення у 2020–2021 роках українська армія мала недостатньо забезпечення озброєнням напередодні повномасштабного вторгнення РФ в Україну. Хоча були можливості, зокрема, удвічі наростити спроможності систем протиповітряної оборони.

Про це заявив колишній начальник Генштабу – Головнокомандувач ЗСУ генерал Віктор Муженко (на фото) в інтерв'ю «Фактам».

«У листопаді 2018 року в нас пройшли стрільби зенітно-ракетних систем на полігоні. Як правило, на такі заходи керівники підприємств виставляють свої перспективні зразки. Ми з ними провели нараду, де поставили серйозне питання щодо посилення системи протиповітряної оборони. Ми розуміли, що того, що в нас було, явно недостатньо. Після цього прорахували можливості підприємств, які виготовляють різні типи ЗРК, і зробили висновок, що при відповідному фінансуванні цілком реально з 2019-го до 2023 року наростити приблизно вдвічі кількість зенітно-ракетних дивізіонів», – розповів Муженко.

● ПОЛІТИКА

«Вибори під час війни – це дуже небезпечно»

Зараз ми маємо змагатись не одне з одним, а усі гуртом – із ворогом

Ольга СОКОЛОВА

Народна депутатка від «Європейської Солідарності» Вікторія Сюмар (на фото) переконана, що влада реально готується до виборів. У зв'язку з цим вона нагадала, що їх проведення до скасування воєнного стану суперечить Конституції.

«До нас доходить інформація, що вже формується новий блок. Буде розмова на Банковій з лідерами думок із регіонів про формування абсолютно нового політичного проєкту. Не «Слуги народу», а нової партії влади. Можливо, це буде не один проєкт, а декілька, – розповіла Вікторія Сюмар у коментарі журналістам. – У неофіційній соціології, яку ми бачили, вже «міряють» рейтинг партії «Азов». Жонглюють різними варіантами, – додала вона. – Будь-які вибори – це кінець єдності, бо це завжди змагання та боротьба. В умовах повномасштабної війни ми маємо змагатись лише з ворогом. Тому той, хто натисне на «старт»

«У неофіційній соціології, яку ми бачили, вже «міряють» рейтинг партії «Азов»...»

передвиборчої кампанії, одночасно може запустити дуже небезпечний процес. Бо ж насправді вже велика кількість невдоволених людей, у яких рідні й досі в полоні, вони втрачали домівки, близьких, їм не виплачують обіцяні компенсації. Усе це може закінчитися дуже погано.

Вікторія Сюмар також розкритикувала ідею голосування через додаток «Дія», яке порушує один із головних критеріїв волевиявлення – таємності. «У «Дії» потрібно вводити особисту інформацію. Таємність голосування забезпечити там неможливо апriori. Однак влада все одно розглядає цю можливість», – зазначила Вікторія Сюмар.

Генерал наголосив, що саме українські підприємства військово-промислового комплексу мали б виготовляти відповідне озброєння. Він зауважив, що в той період не було й мови про закупівлю озброєння за кордоном. «Нам на той час з іноземців ніхто особливо не продавав зенітно-ракетні комплекси, – сказав Муженко. – Були розрахунки щодо збільшення кількості зенітно-ракетних дивізіонів практично у два рази. Але це не було реалізовано». «Зрив державно-оборонного замовлення у 2020–2021 роках призвів до цього. Саме по системі протиповітряної оборони», – пояснив генерал.

Через зрив державно-оборонного замовлення у 2020–2021 роках українська армія мала недостатньо забезпечення озброєнням напередодні повномасштабного вторгнення РФ в Україну.

Водночас він розповів, що вдалось відновити певну кількість старих зенітно-ракетних систем. «Уже в лютому 2019-го ми провели їхні випробування на одному з південних полігонів. Шляхом певної модифікації комплексів С-125, Тор-300, С-300 В1 та інших. Була реальна можливість наростити кількість цих дивізіонів», – сказав Муженко.

Він також нагадав, що навесні 2019 року провели випробування вітчизняного комплексу «Грім», який мав дальність польоту ракети до 500 кілометрів: «Випробування відбулося у квітні 2019-го. А ми досі не маємо його на озброєнні ЗСУ. Ми просимо зараз у наших партнерів ракетні комплекси з дальністю 300 кілометрів. А наш «Грім» міг би перекрити їх. От такі реалії».

● Я ТАК ДУМАЮ!

В очі треба дивитися не путіну і не Сі

А тим, хто є нашими справжніми друзями

Микола КНЯЖИЦЬКИЙ, журналіст, політик, народний депутат від фракції «Європейська Солідарність»

Усі ці прохання про зустріч із Сі Володимира Зеленського нагадують мені бажання «подивитися в очі путіну» після виборів. І для путіна, і для Сі Цзіньпіна Зеленський не цікавий. Бо для них не цікава сама Україна.

Для путіна ми частина імперії, яку хтось відколов і яку потрібно повернути. Для Сі теж ми можемо бути цікавими лише у тому разі, якщо, як білорусь, станемо васалом росії. Бо васал мого васала – мій васал.

Схожа політична дискусія ведеться і на Тайвані. Правляча партія не прагне дивитися в очі Сі і вслякко налагоджує стосунки зі США, бо сподівається на захист Америки.

Такою мала б бути і наша політика. Китай визнають найбільшою загрозою і демократи, й республіканці. І нам потрібно було б усіляко демонструвати, що як США є найбільшим союзником для України, так і Україна – для США, у тому числі і в азійсько-тихоокеанському регіоні.

Ще одна наша опора, і не менш важлива, – Європейський Союз, особливо країни Центральної Європи. З ними ми теж мали б узгоджувати зовнішньополітичні дії.

Тому в очі потрібно дивитися не путіну і не Сі Цзіньпіну, а тим, хто є нашими справжніми друзями.

● ОЦЕ ТАК ТАК!

На Прикарпатті визнали обмежено придатним для служби... чоловіка без рук

В Україні деякі категорії військовозобов'язаних мають право служити тільки за власним бажанням та виключно за місцем проживання, зокрема люди з інвалідністю

Василина СМЕТАНА

Втім, трапляються дуже дивні випадки, про один з яких написала «Українська правда». Йдеться про жителя Дрогобича Руслана Кубая (на фото), якому у січні принесли повістку. Це його здивувало, адже має першу групу інвалідності з дитинства – у нього немає кистей рук. У призначений час він прийшов до Територіального центру комплектації (ТЦК), де його відправили на військово-лікарську комісію. У ВЛК йому поставили відмітку «74-в»: людина непридатна до військової служби в мирний час, але обмежено придатна у военний.

«За цей час я звертався до юристів, в органи влади та інші інстанції, щоб врешті-решт довести свою правоту і відкрити їм усім очі, що я інвалід», – розповідав пан Кубай. Історія стала резонансною, після чого

«Є старий жарт: єдиний лікар, який вважає тебе повністю здоровим, працює у військкоматі. Сьогодні це суворая реальність».

у дрогобичанина забрали видані у ВЛК документи, а пізніше повернули зі зміненими даними. Тепер Кубай непридатний до військової служби і знімається з обліку. «Є старий жарт: єдиний лікар, який вважає тебе повністю здоровим, працює у військкоматі. Сьогодні це суворая реальність», – сміється Руслан.

● ПУЛЬС ТИЖНЯ

Франція визнала Голодомор геноцидом українців

За таке рішення проголосувало 168 членів Асамблеї зі 170

Сергій БОРОХ

На подію відреагував Президент України Володимир Зеленський. «Визнання парламентом Франції Голодомору 1932–1933 років геноцидом українського народу важливе та знакове. Вдячні за вагомий внесок у викриття злочинів тоталітарної Росії – минулих і сьогоднішніх. У встановлення правди й справедливості, а отже, й відповідальності. Дякуємо, Франціє!» – написав глава держави. У тексті резолюції зазначається, що вона спрямована на визнання владою Франції примусового голоду українського населення, «а також на засудження скоєних дій, що характеризувалися винищенням та масовими порушеннями прав і свобод людини».

Убивця маріупольців номер один – українець

Стало відомо, хто віддав наказ про бомбардування драмтеатру в цьому місті на березі Азовського моря

Леонід ОЛІЙНИК

Радник мера Маріуполя Петро Андрищенко назвав ім'я того, хто віддавав накази про бомбардування драмтеатру, пологового будинку та дитячої лікарні. Як з'ясувалося, ним був російський полковник Сергій Атрощенко. За словами представника влади, «убивця маріупольців номер один» є уродженцем міста Овруч Житомирської області. Сергій Атрощенко – командир в/ч 75387 960-го штурмового авіаційного полку рф, який дислокується на аеродромі на околицях міста Приморсько-Ахтарськ Краснодарського краю на березі Азовського моря. Відомо, що наразі він живе в елітній квартирі в Приморсько-Ахтарську, яка розташована в 350 метрах від набережної. Кожен терорист та убивця українців має бути встановлений та покараний!

● ПРЯМА МОВА

Ллойд ОСТІН, глава Пентагону, про те, коли Україна може отримати такі бажані американські літаки F-16:

Стосовно F-16: якщо таке рішення буде ухвалено, то, аби передати їх, знадобиться близько 18 місяців. Але це не допоможе ЗСУ в поточній фазі бойових дій. Чи можуть українці отримати такі спроможності коліс у майбутньому? Ми всі вважаємо, що так. Це можуть бути винищувачі F-16 або інші літаки четвертого покоління.

● НА ЛІНІЇ ВОГНЮ

Багач, який пішов добровольцем на фронт: «100 мільйонів не звільняють від обов'язку захищати країну»

Закінчення. Початок на с. 1

Дмитро ГОРДОН, gordonua.com

Військовослужбовець розповів виданню «Гордон» про своє бачення цієї війни і про місце його рідного Харкова у ній.

ПРО ЕМОЦІЇ, ЯКІ МАВ, КОЛИ ПОВЕРТАВСЯ В УКРАЇНУ

«Я багато плакав, коли їхав. Ну, знаєте, не те що плакав, а прямо душили сльози там... І коли перетинав кордон, коли побачив ці черги із дітьми, жінками... Я пам'ятаю, якісь журналісти зі мною данські перетинали. Теж вони казали: «Ми були в усіх конфліктах. Ми були в Сирії, ми були в Іраку... Це ж – Європа. Як так?». Вони були просто в шоці, коли це все побачили. Це була така картина... Мало хто, до речі, бачив, що відбувалося. От із цих, хто залишився в Україні, мало хто бачив, що було на кордоні. А мені пощастило, бо я рухався у зворотному напрямку.

Це був такий жах, просто... Там жінки, діти стоять... черги, холод... Я заспокоївся тільки коли у Харків приїхав».

ПРО ХАРКІВ, ЯКИЙ ОТРИМАВ ЩЕПЛЕННЯ СВОБОДОЮ

«Я от приїхав, і коли побачив ці черги, цих людей... Мене там друзі зустріли. Там збираються, там... Я бачу черги: стоять люди (щоб записатись у добровольці. – Ред.), бігають, як у Смольному. І я кажу: «Цей народ перемогти неможливо». Я для себе це зрозумів, от чітко усвідомив. Я коли це побачив, думаю: «Усе, будемо стояти».

Я ще пам'ятаю 2014 рік, скільки було багато «вати» у Харкові. І наскільки важко було з усім цим працювати... Але якщо ви візьмете той десант, який заходив у Харків, – російський – жодного прапорця, жодної гвоздички ніхто їм не виніс, ніхто не вишив і не підтримав. Хоч може, вони і сподівалися, і на певну підтримку розраховували. Але жоден харків'янин цього не зробив. І я дуже пишаюся, що місто за вісім років отак змінилося. Бо це щеплення свободою, яке відбулося у нас 2014 року, уже назад не розвернути».

ПРО РІШЕННЯ ОСТАТОЧНО ПЕРЕЙТИ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ

«Я став українськомовним десь пів року тому. І це свідоме моє рішення. Бо вважаю, що це дуже важливо. Це дуже важливо у тому сенсі, що ми повинні відрізнятись від ворога... Хоча я із 2014 року у цій темі, однак був десь прибічником такої точки зору: мовляв, хлопці в окопах розмовляють російською і можуть захищати країну і так далі. Але якщо відмотати це і дивитися на це більш стратегічно, то якби ми працювали із впровадженням мови з моменту надбання незалежності Україною, то, можливо,

Фото із сайту forbes.ua

«Ми повинні довести справу побратимів до кінця – до Перемоги!»

нічого б і не відбулося. Я маю на увазі війну. Можливо, нам би й не довелося сидіти у тих траншеях, у яких ми сидимо.

Раніше я переходив на російську, а зараз не переходжу. Люди підлаштовуються, намагаються теж українською. Запитуєш: «А чому ти не спілкуєшся українською?» – «А мені немає з ким». – «Ну от зі мною спілкуйся...». Тож кожен із нас може також у цю справу зробити свій внесок. І це дуже важливо.

Не питай мене, коли переможемо. Питай себе, що ти зробив для того, щоб це було якомога швидше.

ПРО ТЕ, ЧОМУ НА ВІДМІНУ ВІД БІЛЬШОСТІ СВОЇХ «КОЛЕГ» ПО «ФОРБС» ПІШОВ НА ФРОНТ

«Коли я сюди їхав, я ж не думав, скільки в мене мільйонів доларів... Ну, я є я, така людина. Я ж не знав, чим воно все закінчиться і як воно все буде. Тому вирушив сюди. Я вам скажу більше: а що, 100 мільйонів доларів звільняють від обов'язку захищати країну? От скажіть, мене це звільняє якось?.. У мене четверо дітей, троє неповнолітніх. Формально маю всі права на роботи цього. Ну, може, це було б і правильно. Я не знаю. Такий у мене характер: я не можу просто так спостерігати за цим.

Інша річ – що люди можуть робити. Не обов'язково, що людина повинна сидіти в окопі, наприклад, якщо вона може якісь більш масштабні речі робити всередині тієї ж армії або всередині сил оборони. Я вважаю, що треба приносити певну жертву своїй країні. Якщо ти її любиш, якщо ти хочеш її захищати – то це цінність вищого рівня, і, може, не всі люди це мають. Я вважаю, що коли ми кричимо: «Україна понад

усе» – оце і є «Україна понад усе».

ПРО ТЕ, ЩО НАЙБІЛЬШЕ ЗАПАМ'ЯТАЛОСЬ

«...Коли ти втрачаєш побратимів. На жаль, таке трапляється часто. Були такі моменти в мене. І вони запам'ятовуються дуже сильно. Просто вриваються в пам'ять. І про кожну нашу втрату в підрозділі, про загиблих я до деталей пам'ятаю: як мені повідомили, що в цей момент відбувалося, де я був, що думав, якими словами це було... Забути це, мабуть, неможливо. Та я й не хочу це забувати».

ПРО РОЗМОВИ ІЗ РОСІЙСЬКИМИ ПОЛОНЕНИМИ

«Змушувати їх там співати Гімн України немає ніякого сенсу. Бо вони полонені – зроблять усе, що ти скажеш. От я намагався просто для себе зрозуміти, зробити певний зріз, нормально так розслабляв їх і запитував: «Куда шли? Как? Что думали? Что говорили вам? Чем вы руководствовались?». Щоб зрозуміти, як воно там відбувалося у них. І я зрозумів, що це просто стадо баранів...».

ПРО ТЕ, КОЛИ ЗАКІНЧИТЬСЯ ВІЙНА

«Я вважаю, що відповіді, звісно, немає. Коли у мене таке запитують, я завжди кажу: «Не питай мене, коли переможемо. Питай себе, що ти зробив для того, щоб це було якомога швидше». Але скільки б це не тривало, ми, звісно, переможемо. Це 100%. Бо ми 100% праві. Але не думаю, що це буде швидко, по-перше. І по-друге, багато хто з нас цього не побачить. Але іншого вибору в нас немає. І ми повинні робити те, що робимо. І ті хлопці і дівчата, які склали вже свої голови за свободу нашої країни, зокрема і з нашого підрозділу, – вони на це заслуговують. Хоча б так. Ми повинні довести цю справу до кінця».

Підписуйтесь на наш Telegram-канал **Volyn nova**

● ЗНАЙ НАШИХ!

Під час бою, що перевершує будь-який бойовик, солдат Хижак найчастіше вживав слово... «будь ласка»

Закінчення. Початок на с. 1

Василина СМЕТАНА

Найадреналіновіший бій одного солдата, що за своєю динамікою та драматизмом перевершує будь-який бойовик – так охарактеризував це протистояння військовий журналіст Юрій Бутусов.

– Під час інтерв'ю подякував його мамі Олені, а також вчителям за те, що виховали видатну особистість та справжнього Героя, – наголосив журналіст Юрій Бутусов.

Ось як він розповів про цей випадок: «Російська штурмова група на БМП-2 раптовою атакою намагалась захопити українську позицію, але зіткнулася зі зразковою організацією бою підрозділами 22-го батальйону (92-ї бригади). – Ред.). Усі коман-

Фото із сайту liga.net.

Крім «Золотого Хреста», Валерій Залужний подарував 21-річному бійцю нагородну зброю – гвинтівку.

дири, аеророзвідники, мінометники, екіпаж БМП відпрацювали на «відмінно», але ключовий внесок у перемогу в протистоянні зробив солдат Хижак.

Подивіться, він безперервно енергійно працює, проглядає всі підходи, стріляє з автоматів, кулемета, гранатометів усіх типів, переносить вогонь на пріоритетні

целі, кидає ручні гранати, дає накази напарнику, який перший раз у житті потрапив на передову в окоп, і постійно контактує з командирами, отримуючи від них обстановку з дрона, інформацію про дії інших підрозділів, які надавали вогневу підтримку, та стріляє постійно з корегуванням, контролюючи точність визначення та ураження цілей.

Ми з Хижакком зробили детальний розбір його подвигу, який можна використувати як післяопераційний аналіз для усіх наших піхотинців. Руслан гідний найвищих нагород за свій подвиг, а усі його командири заслуговують на відзнаки за зразкову організацію бою в обороні.

На цьому відео дуже добре видно, що значить «берегти життя солдата» на війні. Це не пусті слова, а потужна та багатифакторна організаційна й управлінська робота усіх ланок командування, взаємодія та боєздатність на кожному рівні. Ось так треба будувати оборону, щоб виконувати завдання та берегти життя.

Герой мене просто вразив у спілкуванні – системно мисляча людина, хоча йому лише 21 рік! Також вразила його освіченість і вихованість. Хижак у житті, зокрема й під час бою, найчастіше вживає слово «будь ласка». Я поражував – не менше 5 разів він за допомогою «будь ласка» прохав подати боєприпаси, надати вогневу підтримку, просив дозволу на ураження дефіцитним гранатометом – і все це, коли ворог стріляє в нього та кидає гранати на відстані 5 метрів!

Тому під час інтерв'ю подякував його мамі Олені, а також вчителям за те, що виховали видатну особистість та справжнього Героя, – наголосив журналіст Юрій Бутусов.

● ГЕРОЙ ІЗ СУСІДНЬОЇ ВУЛИЦІ

Льотчик луцької бригади поставив «автограф» на ракеті, якою знищив «шахед»

Фото із сайту armyfm.com.ua.

«Вперед до Перемоги разом!».

її залишки знайшли на Вінниччині ще 14 жовтня. А за два дні до того, 12 жовтня, 29-річний Вадим Ворошилов (позивний Кагауа) знищив 5 іранських дронів. Знайдену ракету льотчик випустив по одному з них

Василь КІТ

У результаті протиповітряного бою уламками від вибуху було пошкоджено літак Вадима, але він відвів свій винищувач від населеного пункту та успішно катапультивався. За це згодом отримав звання Героя України.

– Це точно «твоя!» – схвильовано каже полковник Ігор Снігур, начальник відділу вибухотехнічної служби Головного управління національної поліції у Вінницькій області, показуючи залишки ракети, якою Вадим Ворошилов збив «шахед». Поліцейський не приховує захвату від зустрічі з пілотом.

Хтозна, якими б були наслідки для регіону, якби не ця українська ракета-рятівниця.

Ігор Снігур додає, що здебільшого у них, як у правоохоронців, зберігаються докази російського тероризму. А тут

ракета, яка, навпаки, йому протидіяла. Запевняє, що хтозна, якими б були наслідки для регіону, якби не ця українська ракета-рятівниця. Яка вже стала справді унікальним експонатом. Адже на ній ще й з'явився автограф Героя України Вадима Ворошилова. «Вперед до Перемоги разом!» – написав льотчик-винищувач на ракеті прості, але такі важливі слова.

● СЛАБЕ НА ГОЛОВУ

«Я готую Китай до війни»

Про це заявив 69-річний Сі Цзіньпін на щорічному засіданні парламенту та його вищого політичного консультативного органу

Микола ДЕНИСЮК

Під час своєї промови лідер КНР наказав своїм генералам «сміливо воювати». Також він оголосив про збільшення оборонного бюджету на 7,2%. Цей бюджет і так вже подвоївся за останнє десятиліття. Більше того – країна хоче зменшити свою залежність від імпорту зерна з-за кордону.

«Раніше Китай оприлюднив нові закони про військову готовність, нові бомбосховища у містах по той бік Тайванської протоки та нові офіси «Мобілізації національної оборони» по всій країні», – йдеться у ЗМІ. Також медіа зазначають,

що конфлікт не є неминучим. Однак «якщо Сі каже, що готується до війни, було б нерозумно не вірити йому».

До того ж у Китаї заявили, що КНР і РФ поглиблюватимуть «військову довіру» та спільно «захистять» справедливість на міжнародній арені. Держави також дали організуватимуть спільні морські та повітряні патрулювання і спільні військові навчання.

Нерозумно не вірити словам китайського бога на землі, який ще й дружить із путіним.

Фото із сайту pravda.com.ua.

російська федерація внесла Угорщину до списку так званих недружніх країн через приєднання до європейських санкцій.

● **ДІЯННЯ «ВИЗВОЛИТЕЛІВ»**

Закінчення. Початок на с. 12

Анастасія РОКИТНА, rbc.ua

Один із них і потрапив у цей автобус. Жінка дізналась про це через декілька годин. Як і про те, що дітей більше немає. Сина ще пробували врятувати. Його викинуло вибуховою хвилею, але хлопчик отримав 92% опіків тіла. Гаврило помер наступного дня у лікарні, це сталося на його день народження.

Сина вдалося поховати, але маленьку Соню, свекруху, невістку і двох племінників – ні. Вони всі залишилися в одній «братській могилі».

– Що трапилось? – кричав чоловік у трубку Олесі, коли та йому подзвонила і почала плакати.

Після почутого він замовк. Просто слухав, а потім став себе звинувачувати. Сказав, що хоче побути один. Після цього не виходив на зв'язок близько місяця. А жінка тим часом відчувала в грудях глибоку рану, яка збільшувалася з кожним днем. Їй не хотілось жити, не хотілось бути. Сенс життя зник, єдине, що допомагало – це підтримка друзів.

● **«ВІН ПОВЕРНУВСЯ, АЛЕ НЕНАДОВГО»**

Сашко тим часом закрився від цього світу. Він уникав близьких, не хотів ні з ким ділитись своїм горем. Усе частіше вживав алкоголь. З Олесею говорити не хотів, відчував провинку. За те, що сам не забрав малих, за те, що, як він думав, саме він допустив це горе. «Просто це я винен», – якось сказав він у розмові з дружиною, а потім зник.

Вона йому дзвонила, писала, але Сашко

Фото із сайту rbc.ua.

«Я тут важливіша. Можу допомогти, врятувати чиєсь життя. І чиєсь діти будуть усміхатися».

Росіяни вбили її дітей, чоловіка і батьків...

уникав спілкування. Чоловік закрився від усіх і подався на фронт, ближче до «нуля». Він потрапив на Бахмутський напрямок. Вивозив поранених, надавав їм медичну допомогу. Лише через місяць зателефонував Олесі. «Вибач, вибач. Більше не пропадату. Просто я не міг... Не знав як...» – говорив він дружині, а вона розуміла і раділа, що нарешті чоловік вийшов на зв'язок.

Після цього вони вже частіше зідзо-

нувались. Хоча б раз на тиждень, але спілкувалися. Сашко потроху знову ставав тим, яким його знала дружина до цієї війни. Та теми дітей вони не торкалися, бо він не хотів про це говорити. Відчуття провини не зникало.

З цим почуттям він і пішов із життя. Через пів року після смерті дітей, 5 вересня, під час евакуації поранених із Бахмута автомобіль Сашка потрапив під обстріл – влучила протитанкова керована ракета...

Через пів року після смерті дітей, 5 вересня, під час евакуації поранених із Бахмута автомобіль Сашка потрапив під обстріл – влучила протитанкова керована ракета...

«Я ЗНАЙШЛА СЕНС ЖИТТЯ, ХОЧА ЩЕ НЕ МАЮ СМІЛИВОСТІ ДИВИТИСЬ НА ФОТО»

Олеся залишилась одна. Вона в Італії, всі близькі – в Україні, але їх більше немає. Жінка працювала з психологом, пробувала собі знайти місце в тій країні, та все ж вирішила повернутись в Україну та піти служити.

– Я тут важливіша. Можу допомогти, врятувати чиєсь життя. І чиєсь діти будуть усміхатися. Можливо, це єгоїстично. Бо це свого роду спроба врятувати саму себе, знайти мету життя, але я відчуваю, що маю бути там, – говорила вона друзям.

Олеся покинула роботу в італійській лікарні і вдягнула військову форму в Україні. Зараз проходить навчання. Її взяли в одну з гірсько-штурмових бригад бойовим медиком. Друзі – військові стали новою сім'єю, яка підтримує і допомагає робити важливі справи. Олеся продовжує повторювати, що цей досвід зробив її сильнішою, хоча сказати, що вже пройшла його, жінка не може.

За цей час так і не набралася сміливості подивитись на фото сім'ї. Але продовжує вірити, що прийняла правильне рішення, повернувшись в Україну та ставши в лави ЗСУ.

● **ІСТОРІЇ З ВІЙНИ**

«Бабуся не знає: щодня молиться, аби Ромка повернувся з фронту ЖИВИМ...»

Популярна українська артистка Ірина Федішин у сльозах згадала свого двоюрідного брата Романа Климковича (на фото), котрий у лютому цього року віддав своє життя у бою з окупантами під Соледаром Донецької області

Василина СМЕТАНА

Артистка записала відеозвернення до шанувальників, постаючи перед публікою з пам'ятним бронезилетом загиблого родича. Вона з особливим сумом повідомила, що тіло Романа досі не вдалося забрати, щоб сім'я та всі близькі могли з ним попрощатися. А бронезилет, який герой перед смертю залишив зіркової сестрі, Ірина планує віддати іншому захиснику, який потребує обмундирування.

Про смерть Романа досі не розповіли його бабусі, яка щодня молиться, аби онук повернувся з фронту цілим і неушкодженим. Виконавиця каже, що сім'я боїться повідомляти 83-річній жінці трагічну звістку, адже невідомо, як вона на неї відреагує. «Ви мене питали, чи вдалося забрати тіло. Тіло забрати не вдалося... Ми чекаємо... Також ми не говоримо бабусі, якій 83 роки,

Фото із сайту prykarpatya.com.

«Тіло брата-Героя забрати не вдалося...».

що він загинув, бо хвилюємося, як вона це переживе. Хоча вона вже кілька разів питала про нього. Він був її коханим. Я розумію, що в неї є право знати, але нас просто охоплює страх, як вона перенесе цю звістку», – у сльозах промовила знаменитість.

Нагадаємо, брат Ірини Федішин був добровольцем. Він загинув, захищаючи незалежність та свободу українців, у Бахмутському районі. Йому було лише 34 роки.

● **АКТУАЛЬНО**

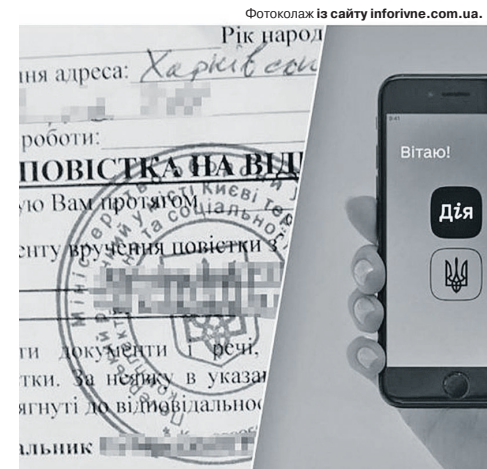
Українцям хочуть вручати повістки онлайн

До початку війни база мобільних номерів чоловіків призовного віку була майже повністю сформована

Лія ЛІС

Відтак у Верховній Раді розглядають можливість вручення повісток військовозобов'язаним у месенджери. Про це заявив народний депутат, член Комітету Верховної Ради з питань національної безпеки, оборони і розвідки, а також представник Президента України у Верховній Раді Федір Веніславський. Він зауважив, що «технічні можливості дозволяють надіслати повістку онлайн». Водночас він уточнив, що «говорити про те, що вже є проєкт, – ще передчасно». «Проєкту закону про розсилку повісток у месенджерах поки що в Україні немає», – наголосив він.

За його словами, багато втікачів від війни не встигли стати на облік або не хочуть цього робити, а проблему потрібно вирішити. При цьому він вказав, що пропозиція про повістки в месенджерах – лише один із способів. «Ми шукаємо різні варіанти, в тому числі, можливо, через різні бази даних, що вже існують, та які можна також залучити, але це все поки на етапі обговорення», – пояснив нардеп.

Фотоколлаж із сайту inforivne.com.ua.

Проєкту закону про розсилку повісток у месенджерах поки що в Україні немає.

Такі нововведення технічно неможливі умовно упродовж цього року, розповів віцепрем'єр-міністр з інновацій, розвитку освіти, науки та технологій – міністр цифрової трансформації України Михайло Федоров в інтерв'ю Liga.net. Він підкреслив, що в державі немає верифікації номера телефону та особи. «Я навіть не говорю зараз про Конституцію та постанови. Чисто технічно це неможливо зробити умовно в цьому році», – сказав Федоров.

● **ОСОБЛИВИЙ ВИПАДОК**

Львівські лікарі наново сформували пораненому бійцю череп

Медики Національного реабілітаційного центру «Незламні» провели надскладну реконструктивну операцію пораненому захиснику

Вже на десятий день після операції Андрій поїхав до рідного міста.

Оксана СКРИПАЛЬ

Андрію – 47, він із Запоріжжя. 24 лютого 2022 року добровільно став на захист нашої країни. Менш ніж за

За результатами комп'ютерної томографії спеціалісти виготовили титанові пластини для скроневої та виличної кісток, лобної ділянки, а також під очницю.

місяця під час виконання бойового завдання на Донеччині потрапив під мінометний обстріл.

Уламок снаряда поцілів чоловікові в обличчя. Побратими евакуювали Ан-

дрія до найближчого медзакладу. Спершу його рятували в Покровську, потім у Дніпрі і зрештою – вже у Львові.

Через важке поранення в Андрія розвинувся остеомієліт – запалення кістки, спричинене інфекцією. Три місяці лікарі боролися із запальним процесом і такі перемогли.

Лише після цього щелеп-

но-лицеві хірурги розпочали готувати Андрія до операції з реконструкції черепа. За результатами комп'ютерної томографії спеціалісти виготовили титанові пластини для скроневої та виличної кісток, лобної ділянки, а також під очницю. І призначили день надскладної операції.

Команда хірургів розпочала втручання з розшарування тканин, які щільно зрослися за час боротьби із запаленням. Лікарі відділили шкіру від м'язів та кісток. Розпиляли виличну кістку та повернули її в правильне положення.

Наступним кроком була реконструкція дна орбіти – тобто очної ямки, позаяк після поранення рухи очного яблука стали обмеженими і чоловік скаржився на постійний дискомфорт. Завдяки протезу око вдалося підняти, поставити в правильне фізіологічне положення та відновити рухливість.

Операція тривала чотири години та закінчилася успішно. Вже на десятий день після неї Андрій поїхав до рідного міста. А після реабілітації доброволець планує повернутися на передову, аби й далі боронити нашу країну.

За матеріалами Першого медичного об'єднання Львова.

● **ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!**

Обережно: кліщі!

Навесні з настанням тепла активізуються іксодові кліщі. Їх можна «зловити» не тільки в лісі, парку чи сквері, а й на газоні. Найчастіше вони сидять у траві, на висоті до 60 см і лише зрідка потрапляють на невисокі кущові рослини

Інна НОВИК

Вони можуть переносити збудників небезпечних захворювань людини і тварин, зокрема, кліщового енцефаліту та бореліозу (хвороби Лайма). Збудники потрапляють в організм людини під час присмокування кліща.

Кліщ тримається на тілі людини або тварини до 12 діб. Дорослих кліщів, що присмокталися, найчастіше помічають через 2–3 дні: на місці укусу з'являються припухлість, свербіж, почервоніння, а сам кліщ збільшується в розмірах.

ПАМ'ЯТАЙТЕ АЛГОРИТМ ДІЙ, ЯКЩО ВИ ВИЯВИЛИ НА ТІЛІ КЛІЩА

- ☛ не тиснути;
- ☛ не виривати;
- ☛ не заливати олією або спиртом;
- ☛ звернутися у травмпункт, де вам допоможуть витягнути кліща і проконсультують.

Фото із сайту cherk-consumer.gov.ua.

Ці паразити можуть спричинити небезпечні захворювання.

ють щодо подальших дій;

- ☛ якщо поблизу немає лікаря, акуратно викрутити кліща обертальними рухами пінцетом або через марлю;
- ☛ продезінфікувати місце укусу;
- ☛ здати кров на антитіла;
- ☛ за потреби пройти імунотерапію.

ЯК УБЕРЕГТИСЯ ВІД НАПАДІВ КЛІЩІВ ПРИ ВИХОДІ У ЛІС, ПАРКОВУ ЗОНУ, ДО ВОДОЙМ ЧИ НА ДАЧУ

- ☛ одягатися, максимально закриваючи тіло і покриваючи голову, використовувати відлякуючі комах засоби (репеленти);
- ☛ при можливості не заходити в траву обабіч дороги/стежки (саме там кліщів найбільше);

☛ періодично перевіряти відкриті ділянки тіла та одягу, особливо якщо проходили через чагарники та кущі, сиділи на траві;

☛ вдома обов'язково провести само- і взаємоогляд тіла та одягу. Найчастіше кліщі чіпляються на вбрання людини, тому можуть присмокуватися не лише під час перебування на природі, а й згодом, перемістившись на тіло з одягу, тож не варто залишати його біля ліжка чи спати в ньому. Просте витрушування теж не допоможе позбутися кліща з предметів гардеробу, їх краще випрати й попрасувати;

☛ потрібно перевірити речі, які принесли з прогулянки (підстилки, сумки, букети квітів тощо);

☛ якщо на природу брали домашнього улюбленця — його також слід ретельно оглянути на наявність кліщів.

Обласні центри контролю та профілактики хвороб здійснюють мікроскопію знятих з людини кліщів. Лабораторно досліджують цілих неушкоджених, живих кліщів одразу після видалення з тіла людини.

Для лабораторних досліджень видаленого кліща необхідно помістити на шматок вологої марлі у флакон або іншу невелику скляну ємність. При неможливості швидкої (в день видалення) доставки матеріалу в лабораторію, кліща потрібно зберігати в умовах холодильника (за температури +4—8°C не довше 3 діб).

За матеріалами Волинського обласного центру контролю та профілактики хвороб.

● **НАШІ ДІТИ**

Якщо малечі наснилося жахіття

Нічні кошмари можуть свідчити про те, що дитина втомлена, перебуджена, хвора, а можуть бути й однією з ознак психологічної травми

Оксана СКРИПАЛЬ

ЯК ДОПОМОГТИ ДИТИНІ ПОДОЛАТИ НІЧНІ СТРАХІТТЯ?

☛ Не намагайтеся розбудити під час кошмару. Краще не торкатися та не обіймати малечу, яка сіпається чи кричить уві сні, бо вона може не впізнати вас і ще більше злякатися.

☛ Якщо дитина вже прокинулася, впевніться, що вона вас впізнала і розуміє, де знаходиться. Спитайте, як звати її, вас чи домашнього улюбленця.

☛ Запевніть малечу, що ви тут, поруч. Що все добре. Ваша спокійна присутність допомагає дитині почуватися в безпеці.

☛ Скажіть, що це був страшний сон, але тепер усе минулося, що маля прокинулося.

☛ Дитячий психолог Світлана Ройз радить після пробудження допомогти перемогти тих ворогів чи монстрів, які переслідували уві сні: розігнати їх руками, уявним мечем чи розприскувачем. Важливо, щоб дитина сама брала участь у цих діях – сама розправлялася зі страхіттями.

☛ Якщо дитина не хоче розповідати, що саме наснилося, не наполягайте.

☛ Допоможіть малечі знову заснути. Запропонуйте щось, що заспокоїть: улюблену м'яку іграшку, ковдру, подушку, нічник, казку або тиху музику. Або обговоріть якісь приємні речі, які б хотілося побачити уві сні.

☛ Якщо дитина боїться засинати знову, нічник у кімнаті або світло в передпокої можуть допомогти їй почуватися в безпеці. Можна покласти ліхтарик біля ліжка, щоб «розганяти» ним нічні кошмари.

☛ Часто малюки хочуть поділитися тим, що їм наснилося, вже вранці. Коли дитина розповідає про сон, можливо, малює його або пише про нього при денному світлі, страшні образи втрачають свою силу. Дуже добре, якщо вона зможе проговорити, промалювати чи прописати щасливе закінчення свого тривожного сну.

Більшості дітей періодично сняться кошмари, і зазвичай вони «переростають» їх. Якщо кошмари трапляються дуже часто і не дають повноцінно виспатися, впливають на поведінку вдень, пов'язані з пережитим травматичним досвідом, – зверніться по допомогу до сімейного лікаря або до психолога.

За матеріалами МОЗ.

МАГНІТНІ БУРІ У КВІТНІ

☛ Слабкі: 7, 10

☛ Середні: 20

☛ Сильні: 18 квітня.

Бережіть своє здоров'я і здоров'я близьких! Майте при собі необхідні ліки від тиску.

Підписуйтесь на наш

Telegram-канал
Здоров'я Медицина

● СІМ «Я»

«Я тебе чую»

– Мам, а хочеш я розкажу тобі таке смішне?
– Та ти ж мені тільки-но розказав.
– А то ще смішніше! Ну послухай, будь ласка...

Оксана КОВАЛЕНКО,
мама

Мое 6-літнє дитя має стільки бажань ділитися усім на світі, що поринути у свої думки ніяк не вдається. Якщо запевняю, що «смішних» історій уже наслухалася, пропонує страшні. А на мої слова, що не дуже люблю жахівки, тут же додає, що не такі вони вже й страшні... Слухати не бозна-які цікаві вигадки-оповідки у вихідні легше, аніж у будні після роботи. Час від часу син перепитує мене, чи усе мені зрозуміло, а я радію, що не може зазирнути в мої думки, які прокладають паралельні доріжки на свої теми. Однак, за великим рахунком, розумію, що за ось ці моменти мені треба триматися: з кожним наступним роком увага до мами знижуватиметься, а на перше місце стануть друзі, ровесники – такий принцип вікової психології. Ну і, крім того, це спілкування є необхідним дитині.

Власне, вміння батьків слухати психологи називають надзвичайно важливим. Радять виховувати в собі цю здатність, особливо якщо ви – з тієї категорії, яка не любить спілкуватися, або ж вважаєте, що нема чого марнувати час на дитячі небиліці. Аргументують питанням: «Що б ви відчували, якби бачили, що авторитетна вам людина ігнорує спілкування з вами?». За емоційним зв'язком між батьками й дитиною стоїть її самооцінка, здатність до розвитку й сприйняття нової інформації, вміння налагоджувати контакти зі світом... Багато чого дуже важливого для особистості. Тож, наприклад, британська психотерапевтка Філіппа Пері заохочує будувати, поглиблювати й плекати цю взаємодію незалежно від віку сина чи доньки: «Бачення дитиною світу так само цікаве й цінне, як і ваше. Якщо ви усвідомлюєте, що досі вам не надто було потрібно спілкування з дитиною, то варто замислитися: а чому так?». Психологиня має на увазі, що багато з нас повторюють досвід своїх батьків, які своєю поведінкою, зосередженням виключно на питаннях, чи поїв, як одягнутий і що в школі, обрізали наші важливі гілки. Відтак тепер мимоволі ми обрізаємо їх наступному поколінню.

У самовихованні на цю тему є й гарні новини: якщо зазирнути в очі малому оповідальнику чи оповідальниці, то можна побачити стільки радості з того, що мама слухає й цікавиться, що сили й бажання пливти за течією, яку пропонує дитя, у стократ збільшитися.

Якщо маєте свої винаходи, як співпрацювати з дітьми, – запрошую ділитися. Наші адреси: okovalenko74@gmail.com або ж tsikava.gazeta@gmail.com, а пошта: 43016, м. Луцьк, вул. Ковельська, 2, «Цікава газета на вихідні».

Усміхніться!

Молитва для матерів школярів: «Господи, дай мені сили зробити уроки з дитиною! І при цьому залишитися люблячою матусею, культурною жінкою і адекватною сусідкою».

● ІМПЕРІЯ ЗЛА

Як при Сталіні: в росії за антивоєнний малюнок дівчинки засудили її батька

Чоловікові дали два роки в'язниці за «дискредитацію» армії рф

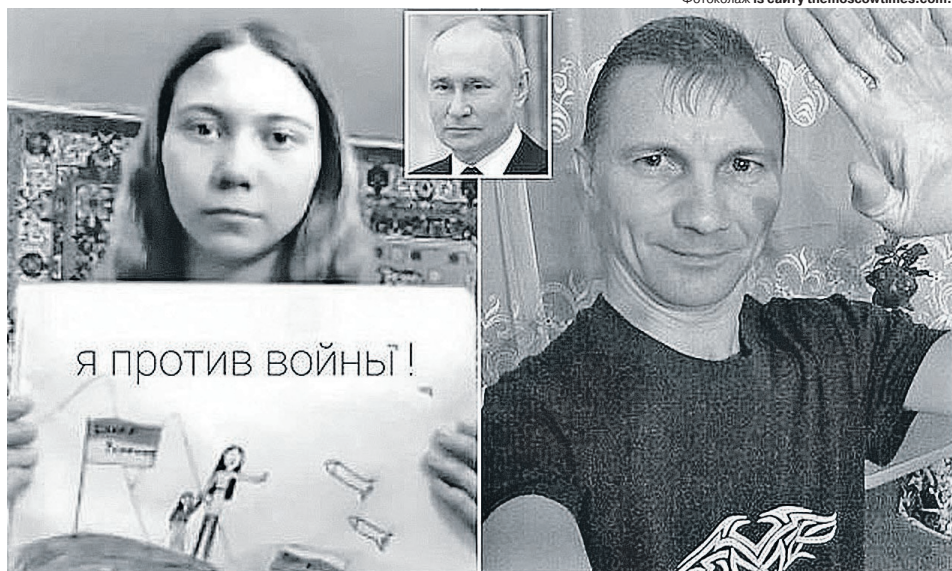
Василина СМЕТАНА

У квітні 2022 року 13-літня Маша Москальова з міста Єфремов Тульської області на уроці образотворчого мистецтва намалювала малюнок, на якому було зображено прапор росії та України, напис «Ні війни!», і мама, яка захищає свою дитину від російських ракет. Таке у москві, як відомо, не пробачують.

У грудні 2022-го у квартирі Москальових відбувся обшук, під час якого забрали усі кошти, які там знайшли. Після цих подій дівчинку відправили в притулок, а чоловікові на допиті погрозували позбавленням батьківських прав. 28 березня 2023 року Олексія Москальова засудили на два роки колонії загального режиму, проте він не був присутній на засіданні, оскільки втік із міста. Втім, 30 березня повідомили про те, що Олексія затримали у мінську, нібито його вдалося знайти через те, що увімкнув телефон.

“**Мати дівчинки пообіцяла, що «відіб'є» у доньки «її потяг до політики, антипропаганди та малюнків».**

Мама дівчинки, Олена Сітчихіна, з якою вони не бачилися вже кілька років, збирається забрати доньку з притулку. Спочатку Маша відмовлялася їхати

Фотоколлаж із сайту themoscowtimes.com

«Ти мій тато, найрозумніший, найкрасивіший, найкращий тато на світі. Знай: краще за тебе нема. Прошу тебе: тільки не здавайся. Вір, сподівайся і люби. Тату, ти мій герой» – лист із такими словами дівчина передала з притулку.

до матері, але тепер просить забрати її. Олена Сітчихіна живе разом зі старшою донькою та другим чоловіком у Тамбовській області. За словами жінки, Маша жила з батьком з другого класу. Сітчихіна заявила, що її колишній чоловік має дуже жорсткий характер, але Машу він не ображав. Водночас мати дівчинки пообіцяла, що «відіб'є» у доньки «її потяг до політики, антипропаганди та малюнків». 6 квітня відбудеться засідання щодо позбавлення Олексія Москальова батьківських прав.

КОМЕНТАР

Павло КЛІМКІН, колишній міністр закордонних справ України:

«Для тих, хто досі думає, що російсько-українська війна – це «війна путіна», історія в Тульській області стала навіть не холодним, а льодяним душем. Дівчинка 13 років робить малюнок, на якому написано «Ні війни!». Нічого більше. Вчителька носить директору, директор у поліцію... Ця історія – дзеркало життя сьогоденної росії. Донесити там стали такими ж рутинними, як за Сталіна».

● УНІКАЛЬНИЙ ВИПАДОК

Витягли з того світу: 30-грамовий уламок пробив воїну сонну артерію

«Я хочу, щоб мій син став лікарем!» – саме ці слова сказав наступного дня після операції захисник, який зазнав важкого поранення в боях з російськими окупантами

Олександр КОЛЕСНИК

Як розповідають лікарі, 39-річний військовослужбовець Євген був доставлений до однієї з лікарень Дніпра із нашої незламної фортеці – Бахмута.

– На щастя, постраждалого евакуювали миттєво, – поділилися медики одразу після проведеної операції. – Металевий уламок пробив воїнові ший і ушкодив загальну сонну артерію в ділянці біфуркації. Кровотеча з

артерії й крововтрата. Величезний 30-грамовий уламок заліза міг залишити дітей без батька, дружину без чоловіка, державу без героя. На момент госпіталізації він перебував у вкрай тяжкому стані. По суті, був на межі життя і смерті. Проте дві операції й години надважкої ретельної праці найкращих українських хірургів врятували йому життя.

Наразі уламок з рани видалений, артерія стенована і продовжує постачати кров до головного мозку. Нині, зі слів лікарів, життю Євгена нічого не загрожує. «Велика вдячність нашим медикам за рятунок мого чоловіка, – зі сльозами на очах каже дружина захисника Світлана. – Вони роблять велику справу: рятують найдорожче – життя».

● ЗНАЙ НАШИХ!

Українець став найсильнішою людиною Європи-2023

27-річний стронгмен зі Львова Павло Кордіяка (на фото) здобув цей титул на змаганнях в англійському Лідсі

Петро ПАС

Таке звання вдруге поспіль дістається спортсмену з України. Торік на змаганнях у Лідсі перше місце посів Олексій Новіков. Цьогоріч 27-літній киянин також був присутній на турнірі у Великій Британії, проте поступився першою сходинкою співвітчизнику Кордіяці, здобувши срібло. Трійку лідерів замкнув латвієць Айварс Шмаукстеліс.

Фото із сайту giants-life.com

«Я тренуюся шість разів на тиждень по 2–3 години».

Змагання склалися із п'яти випробувань на силу для 13 учасників. Розподіл місць відбувся згідно з часом, який спортсмени витратили на подолання всіх завдань.

● СМАЧНОГО!

Хай сяє сонцем великодній хліб

Непомітно пролетить тих півтора тижні, що відділяють нас від найбільшого християнського свята – Воскресіння Христового. Напередодні українські господині з трепетом візьмуться за випікання пасочок. Навіть ті, хто робив це добрий десяток (а то й не один!) разів, все одно щоразу хвилюються, щоб тісто гарно підійшло, щоб випічка не підгоріла, щоб смачною вдалася... Хтось незмінно користується одним і тим же перевіреним роками рецептом, хтось шукає нових, оригінальних. Та в будь-якому разі найголовніший секрет – готувати з любов'ю та молитвою. Тоді все обов'язково вдасться

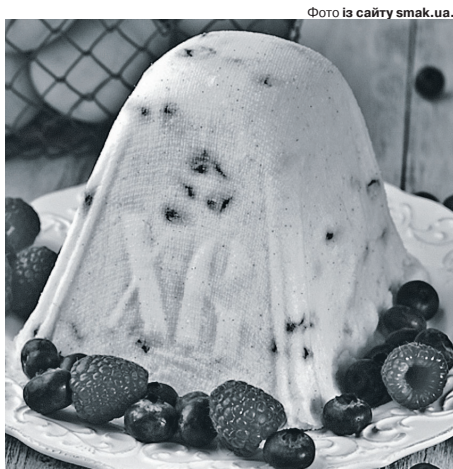

Foto iz сайту smak.ua.

Найголовніший секрет – готувати з любов'ю та молитвою.

ОСОБЛИВА

Завдяки цьому рецепту навіть ті жінки, яким доводиться цілий день проводити на роботі, зможуть потішити своїх рідних духмяною великодньою випічкою. Адже все дуже просто: розчиняєте вранці, а ввечері додаєте решту складників, замішуєте, розкладаєте тісто у форми і практично відразу печете

Інгредієнти: 3–4 скл. цукру, 18 жовтків, 200 г вершкового масла, 200 г маргарину, 200 г свіжих дріжджів, 0,5 скл. олії без запаху, 1 л молока, борошно, ванільний цукор, 1 скл. родзинок.

Приготування. На дно миски висипати 2 склянки цукру, вилити трохи збиті жовтки. На них постругати ножом масло й маргарин, подрібнити дріжджі, зверху висипати решту цукру і залити теплим (але не гарячим!) кип'яченим молоком. Все! Миску накрити рушником і залишити на пів доби. Через 10–12 годин просіяти борошно і вимісити – чим довше, тим смачнішими будуть паски (місити не менше 40 хвилин). Тісто має вийти дуже м'яке, еластичне і блискуче. В кінці додати родзинки, ванілін, олію, ще раз добре вимісити, після чого зразу розкласти у форми, заповнюючи їх на третину. Коли паски піднімуться, змащуємо верх збитим жовтком і випікаємо у попередньо розігрі-

тій духовці або в печі. Оздоблюємо на свій смак.

АРОМАТНА

Наявність у тісті цитрусових забезпечує цій випічці яскравий колір і насичений смак

Інгредієнти: 6 яєць, 200 г вершкового масла, 100 г дріжджів, 1 ч. л. солі, 200 г цукру, 1 апельсин і цедра одного лимона, 0,5 скл. молока, борошно.

Приготування. Розчиніть дріжджі в теплом молоці й просійте до них трохи борошна. Дайте опарі постояти в теплому місці близько години. Потім додайте в неї яйця, збиті з цукром, розтоплене масло, сіль, стертий на терці апельсин, цедру лимона і замісіть, поступово підсипаючи борошно (місити треба якомога довше – понад пів години). Готове тісто розкладіть у змащені форми й дайте трохи підійти, змажте яйцем і випікайте при середній температурі.

ІТАЛІЙСЬКА

Вона пухка й ніжна, і той, хто хоч раз її скуштував, неодмінно захоче спекти це диво ще раз

Інгредієнти: 1 л молока, 65 г свіжих дріжджів, 7 яєчних жовтків, 500 г цукру, 1 лимон,

150 г родзинок, 200 г цукатів, 170 г вершкового масла, 100 мл олії, 1–2 ч. л. куркуми, 1 ч. л. кардамону, дрібка солі, 1 яйце для змащування, борошно пшеничне вищого ґатунку.

Приготування. Для опари молоко змішати з 70 г розтопленого масла і 2 жовтками, дріжджами, склянкою цукру і 1 скл. борошна. Накрити рушником на 1 годину, щоб підійшла. Далі додати решту жовтків із сіллю, склянку цукру. Борошно підсипати і вимішувати, поки тісто стане гладким та однорідним і почне відставати від рук, – чим довше місити, тим краще. Наприкінці додати решту масла (розтопленого), олію, цукати, родзинки, цедру і сік лимона, куркуму і кардамон, знову накрити рушником і дати тісту нарухатися. Форми встелити пергаментом і змастити маргарином, викласти в них тісто, заповнюючи їх не більш як наполовину. Коли підніметься до верху форми, змастити збитим яйцем. Випікати до золотистого кольору близько 1 години на малому вогні.

СИРНА

У багатьох родинах вона стала таким же невід'ємним атрибутом Великодня, як і класична паска

Інгредієнти: 1 кг сиру, 250 мл вершків 10% жирності, 5 яєць, 2 склянки цукру, 250 г вершкового масла, 100 г родзинок, 100 г волоських горіхів, 50 г цукатів, 1 пакетик ванільного цукру, 1 лимон.

Приготування. Відокремте жовтки від білків і збийте. У збиту жовткову масу додайте вершки, перемішайте і доведіть до кипіння на водяній бані або в каструлі з товстим дном. Постійно помішуйте і слідкуйте, щоб не підгоріло. Охолодіть. Горіхи обсмажте на сухій пателі або в духовці. Ізюм промийте і просушіть. Натріть цедру одного лимона. В остиглу яєчно-жовткову масу втирайте сир та вершкове масло. Туди ж додайте горіхи, родзинки, лимонну цедру і ванільний цукор. Усе добре вимішайте. Спеціальну форму застеліть двома шарами вологої марлі і викладіть у неї приготовлену суміш. Поставте в холодильник під гніт мінімум на 12 годин, щоб витекла зайва рідина і сирна паска набула форми. Прикрасьте цукатами.

● НА ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Аби паска вдалася

Здається, секрети смачної великодньої випічки відомі вже всім. Але, зважаючи на те, як ми щоразу хвилюємося, приступаючи до цього дійства, мабуть, не буде зайвим нагадати ще раз основні правила

● Всі продукти для приготування паски (крім білків для глазури) необхідно заздалегідь (як мінімум за годину) дістати з холодильника.

● Здобне тісто любить тепло, тому при його приготуванні не повинно бути протягів.

● Дуже важлива консистенція тіста: воно має бути

не надто рідким і не загустим, при різанні ножом тісто не повинно до нього прилипати.

● Перевірити, чи достатньо підрухалося тісто у формах, досить просто – злегка натисніть пальцем: відпружинить – пора пекти, слід залишається – нехай ще постоїть.

● Якщо ви печете паску у високій формі, доцільно прикрити верх змоченим листком паперу для випічки, щоб верхня скоринка не підгоряла.

● У Страсну п'ятницю,

найбільш скорботний день останнього перед Великоднем тижня, коли був розп'ятий Ісус Христос, пекти паску не бажано. Краще зайнятися цим у Чистий четвер.

● Святкова випічка набуває особливого аромату, кольору і смаку, якщо використовувати пряжене молоко.

● Аби паска довго не черствіла і мала ніжну рум'яну скоринку, щедро змастіть форму зсередини смальцем.

● ГОСПОДИНЯМ НА ЗАМІТКУ

З глазур'ю – гарніше і святковіше!

Може, ви полюбляєте з паскою їсти шинку й холодець і хочете, щоб у ній було менше цукру? Але малеча точно віддасть перевагу яскравій, солодкій, оздобленій випічці. Задовольнити такі забаганки дітвори допоможе помадка

ТРАДИЦІЙНА

Інгредієнти: 3 білки, 200 г цукрової пудри, дрібка солі, 1 ч. л. лимонного соку.

Приготування. Білки ретельно збити із сіллю до стійких піків, поступово досипаючи цукрову пудру невеликими порціями. Наприкінці влити лимонний сік і ще раз збити. Готову глазуру нанести на теплі паски, зверху посипаємо декоративною присипкою. Для зручності паски можна вмочувати в білкову помадку, наливши її в широку тарілку чи іншу ємність.

ЗІ ЗГУЩЕНОГО МОЛОКА

Інгредієнти: 4 ст. л. сухого молока, 6–8 ст. л. згущеного молока, 2–3 ч. л. лимонного соку.

Приготування. У невеликій мисці ретельно змішати всі інгредієнти. Якщо маса вийшла надто густа, додайте трохи згущеного молока. Отриману глазуру змастіть остиглі паски і відразу ж посипте кондитерською присипкою. Не баріться з присипкою, щоб декор встиг закріпитися. Залиште до повного застигання. Чим товщій шар глазури, тим вона довше застигає. Безперечний плюс такої помадки – відсутність у її складі сирих яєць, яких маленьким ласунам давати не рекомендують.

ПИШНА

Інгредієнти: 1 скл. цукрової пудри, 1 ч. л. швидкокорозчинного желатину, 2 краплі лимонного соку, 6 ст. л. води, ванілін до смаку.

Приготування. Желатин залити 2 ст. л. води і залишити, поки набухне. Цукрову пудру та ванілін залити 4 ст. л. води, поставити на вогонь і варити до повного розчинення. Щойно він розтане, знімайте сироп з вогню, охолодіть до 60 градусів, вкиньте розбухлий желатин і збийте міксером, поки маса стане білою. Наприкінці приготування додайте не більш як 2–3 краплі лимонного соку: якщо його забагато, глазури може не застигнути. Коли помадка трохи загусне, швидко покрийте нею верх пасок. Якщо ж все-таки не встигли використати всю глазуру і вона застигла, прогрійте її на водяній бані або в мікрохвильовці.

Foto iz сайту smak.ua.

● **ДІЯННЯ «ВИЗВОЛИТЕЛІВ»**

Росіяни вбили її дітей, чоловіка і батьків...

На момент повномасштабного вторгнення Олеся була хірургом, мала чоловіка і двох дітей. Та рашисти поставили крапку на їхній сім'ї, повністю змінивши життя людини, яка, здається, ще вчора була найщасливішою у світі мамою

Анастасія РОКИТНА, rbc.ua

РОЗСТРІЛЯЛИ – І ЗАЛИШИЛИ «ГНИТИ ПУБЛІЧНО», ЩОБ ІНШІ БОЯЛИСЯ

Олеся народилася у Ростовській області. Тато – полковник, мама – майор, пройшли війну в Афганістані. Після розпаду СРСР сім'я переїхала в Луганськ. Тоді Олеся ще не знала, що змінювати місце проживання їй доведеться не один раз. Спочатку вона переїхала до Італії, де вчилася на хірурга і згодом почала працювати за фахом. Батьки ж лишались у Луганську до вторгнення росіян у 2014 році.

Якось її батькові, колишньому полковнику, відверто «натякнули»: переходите на бік «лнр» або пошкодуєте. На що чоловік відповів: народився українцем, ним і помру. Через декілька днів до сім'ї прийшов близький родич і попередив, щоб збирали речі та переїжджали. «Тебе йдуть заарештовувати. А якщо заарештують, то уб'ють», – після цих слів батьки Олесі переїхали в Маріуполь. Там і жили, поки війна не надгонала їх уже у 2022 році.

Місто атакували вогневими ударами в перший же день повномасштабного вторгнення. Батьки Олесі тоді допомагали евакуювати цивільних. А коли росіяни захопили місто, знайшлися місцеві «добровольці», які

Фото із сайту rbc.ua.

Олеся покинула роботу в італійській лікарні і вдягнула військову форму в Україні.

здали Ірину та Володимира. Їх розстріляли.

Сусіди намагалися забрати тіла, але не вдалося. Їх залишили «гнити публічно» – як попередження для інших, що може статись, якщо будуть допомагати українській стороні. Тіла батьків Олесі пролежали на вулиці майже три місяці. Потім окупанти викопали котлован, скинули туди тіла всіх убитих людей і збудували на тому місці будинок.

«ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ І СМЕРТІ»

Олеся у той час була в Італії. На момент повномасштабного вторгнення жінка вже

мала власну сім'ю: чоловіка та двох дітей, Соню та Гаврила. Дівчинці – 4 з половиною роки, ніжна, маленька, Олеся її називала «маминою кицею». А хлопчику – 11, він захоплювався програмуванням та кікбоксингом. Дуже любив тварин: у нього були кішка, собака, хом'яки, папуги й навіть черепаха.

В січні Олеся з чоловіком Сашком вирішили відправити малих до його батьків під Київ, бо на той період в Італії був спалах коронавірусу. Батьки хотіли убезпечити дітей від зарази, але вони не знали, що Україну чекає щось гірше пандемії.

...Новини кричали, що росія вторглася в Україну. Мозок не встигав за реальністю, Олеся не могла повірити. Відразу подзвонила до рідних, але всі лінії були перевантажені. Додзвонитись до батьків вдалось тільки ввечері.

Батьки Олесі тоді допомагали евакуювати цивільних. А коли росіяни захопили місто, знайшлися місцеві «добровольці», які здали Ірину та Володимира. Їх розстріляли.

Чоловік своєю чергою зібрав речі, забив автомобіль медикаментами та спорядженням і вирушав у Київ на службу. Сашко за фахом був військовим хірургом, тому знав, що там буде більш потрібний, ніж в Італії. А Олеся залишалась на телефоні. Батьки чоловіка, з якими перебували діти, до останнього вірили, що Київ не візьмуть, тому й не виїжджали. Але в містечку, де вони жили, залишатись було вже небезпечно. Тому з 14-го на 15 березня було прийнято рішення евакуюватись. «Ми виїжджаємо автобусом. Поїдемо до тебе в Італію», – почула Олеся в слухавці. І ніби почало відлягати, що діти нарешті будуть у безпеці. На евакуаційній автобус сіли батьки чоловіка, діти Олесі, а також її невістка з двома племінниками. Вони вже були в дорозі, коли поруч почали падати ворожі снаряди.

Закінчення на с. 8

● **УВАГА, КОНКУРС!**

А ви знаєте, де в корови... книжка?

Як так уже мріяв, що зумів обвести вас навколо пальця, бо заховав відповідь у самій загадці, та... не так сталося, як гадалось. Знайшлися-таки у нашому конкурсі розумники, точніше розумниці, які розгадали мою хитрість і... заслужено здобули собі по заліковому балу. Респект!

зустрічі бойових друзів, й народилось нинішнє запитання. А картина була така: побратими застали вдома у свого товариша повний розгардіяш – все було розкидано по підлозі і столах. Пояснив: хоче продати речі, які збирав із дитинства, бо планує започаткувати горілчаній бізнес. Тоді товариш піднімає другий предмет, що був із числа двадцяти, розглядає його і радить запропонувати купити шевцям. Мовляв, справжня шкіра нині в ціні. А з цих предметів вийде мінімум 6 пар добротного взуття. Саме ті двадцять предметів ми і заховали.

цього Гете шевці напевне дадуть тобі набагато більше, ніж будь-який букініст».

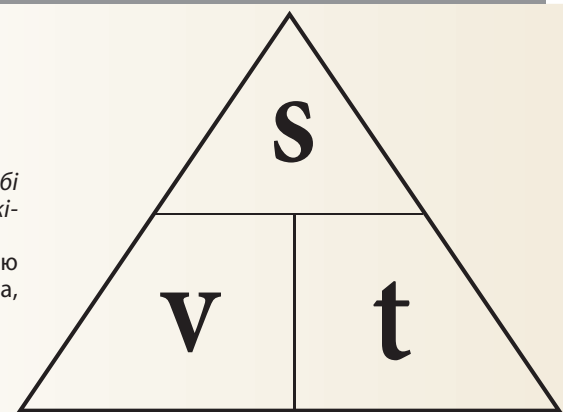
Тобто, ви зрозуміли, що відгадкою були книжки. А причому тут корова, запитаєте, глянувши ще раз на заголовок? А виявляється, що «книжка – це один із чотирьох відділів шлунка жуйних тварин, слизова оболонка якого утворює багато складок, що прилягають одна до одної». Правда ж – очманіти можна!

Отож, **слова-відповіді «Книги» або «20 томів Гете»** ми отримали лише від 3 наших учасників, точніше – учасниць. Від кого саме, а також хто лідирує у нашому конкурсі після 7 турів – **читайте на фейсбук-сторінці Грицька Гарбуза (за цим QR-кодом ви можете зайти на неї з будь-якої частини світу) і сайті volyn.com.ua.**

Нам же час оголошувати нове завдання.

«ГРАНАТОБУЗ ІЗ СЕКРЕТОМ»-9 (2023)

Дивлячись на цей малюнок, ви впізнаєте усім відому закономірність із трьох висновків. А їх об'єднує особливе слово.

Якщо до нього додати ще одне – утвориться всім відома гукалка. Оце друге додане слово, як правило, у вигляді омоніма і є у вас дома. А якщо останні дві букви цього слова в українському варіанті замінити на відомий всім прийменник, тоді і вийдемо на предмет, який ми нині заховали.

Що знаходиться у гранатобузі?

Відповідь треба надіслати до 13 квітня (включно) тільки у вигляді повідомлення на телеграм-номер Грицька Гарбуза: **093 381 32 45**, обов'язково вказати після слова-відповіді у дужках ще й своє ім'я, прізвище і регіон, який представляєте (наприклад: **«Байрактар» (Валерій Залужний, Житомирщина)**).

А історії, як шукали відповідь (що вразило, які були труднощі, хто допоміг розгадати), надсилайте на електронну адресу **gryczgarbuz@gmail.com**.

Приємних вам пошуків без повітряних тривог! А кровопивці путіну – смерть!

Омонім їхньої назви в однині пов'язаний із популярними в Україні тваринами.

Що знаходиться у гранатобузі?

Перед оголошенням відповіді процитуйте уривок із роману «Повернення» всесвітньо відомого німця Еріха Марії Ремарка: «... – У шевців зараз гострий дефіцит шкіри. Ось, – він піднімає з підлоги зібрання творів Гете, – двадцять томів. Це цюнайменше шість пар чудового шкіряного взуття. За

Telegram-канал Історії кохання

Грицько ГАРБУЗ

Але насамперед нагадаю запитання, яке для переважної більшості виявилось непідйомним.

«ГРАНАТОБУЗ ІЗ СЕКРЕТОМ»-7 (2023)

Напевне, вже разів із сорок у нашому конкурсі я цілу... ой, цитував народне прислів'я: «Хто багато читає – той багато знає». А днями усміхнувся з цитати знаменитого німця усіх часів і народів Йоганна Вольфганга фон Гете (1749–1832): «Є книги, з яких можна дізнатися про все і нічого не зрозуміти».

Так-от, зазирнув я нещодавно в один літературний шедевр (шкодую, що це не трапилося набагато раніше, хоч роман і менш відомий з-поміж творів його знаменитого автора) – і десь на 140-й з гаком сторінці, під час читання про сцену